

BASÍLICA
SANTA
MARIA
DEL PI

AHIR,
AVUI,
DEMÀ

Núm.

751

4
març
2018

Mossèn Joan Batlles i Alerm

Gaietà de Casacuberta, rector

Una mica tard, escrivim en l'AHIR, AVUI, DEMÀ sobre mossèn Batlles, que va morir el passat dia de la Mercè.

Mossèn Batlles va ser un sacerdot important a l'església de Barcelona i també de Catalunya.

En tancar el lloc on vivia, la Balmesiana, mossèn Josep M. Vidal i Aunós, rector del Pi en aquell moment, el va acollir a ell i a mossèn Josep M. Totosaus, el seu gran col·laborador i amic. Els hem tingut a casa uns vint-i-cinc anys, període en el que ens van ajudar molt mentre la seva salut els ho va permetre. En morir mossèn Totosaus, mossèn Batlles va anar a una residència de Sarrià on ja hi havia altres capellans.

El 23 de juliol de 2017, un petit grup d'amics van celebrar als jardins de la residència els 100 anys de mossèn Batlles i un parell de mesos després, el 24 de setembre, va morir. El dia de l'enterrament es va celebrar al Pi una Eucaristia que fou presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona, monsenyor Sebastià Taltavull. Hi van ser tots el que van poder ser-hi.

El passat 1 de febrer d'aquest any es va fer un acte d'homenatge a mossèn Joan Batlles a la sala d'actes de la Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna. S'hi van dir unes paraules i s'hi va projectar un seguit d'imatges d'una llarga trajectòria vital i pastoral molt important per a l'església catalana. Entre els que hi van parlar, va fer-ho també mossèn Josep Bigordà.

Quan mossèn Batlles va fer els seus 100 anys, un amic nostre, el pare Antoni Serramona de l'Oratori de Sant Felip Neri va fer una glosa de la que, amb el seu permís, en transcrivim un extracte. Aquí ho teniu:

Faig unes pinzellades que son les que retinc a la memòria amb major relleu. Una biografia de cent anys dona molt de sí. Va néixer l'any de la Revolució russa; l'any de les aparicions de Fàtima, l'any que va morir Prat de la Riba, i un any després de la mort de Torras i Bages i de Sardà i Salvany i dos després del Congrés Litúrgic de Montserrat... Però deixem aquestes referències massa genèriques. Destacaria:

1. Pensament pastoral avançat. El 1957 essent superior i professor del Seminari va pronunciar la Lliçó Inaugural del curs amb el títol "Realismo apostólico y acción católica" (encara en castellà). Fou una lliçó que va fer època i on ja s'hi troba tot el nervi del seu pensament pastoral. Encara faltaven dos anys per la convocatòria del Concili.

2. La capacitat de fer de pont entre generacions. No solament ell, sinó la fornada dels de la seva generació i primers deixebles. Un afany que avui i des de fa temps

sembla un demèrit de les noves fornades. Ho ha explicat dotzenes de vegades: va ingressar al seminari l'any 1929 en plena Dictadura de Primo de Rivera. Ja llavors, però sobre tot quan hi va poder tornar l'any 1939, va haver de descobrir, de pròpia iniciativa, aquella església catalana creativa i engrescadora, de cop perseguida i martiritzada pels uns i després exiliada, silenciada pels altres.

3. La unitat pastoral de l'Església catalana. Va ser la traça i l'encert en implicar les vuit diòcesis catalanes des del primer dia en la fundació del Centre d'Estudis Pastorals. Així com el disseny jurídic perquè el Centre fos "de facto i de iure" un organisme de la Tarraconense que es correspongués amb el plantejament de Catalunya com a "unitat pastoral" i un instrument en mans de la Conferència Episcopal Tarraconense.

4. La Unió Sacerdotal. Una agrupació de capellans sovint tan bescantada, temuda però d'una fidelitat i renovació insubornables. De sempre hi ha hagut, partint ja del mateix seminari, un associacionisme dels eclesiàstics per afinitats ideals i pastorals. Parlant vulgarment els de "la obrera", els de la "litúrgia", els de la pastoral... Batlles va ser amic i col·laborador de tots; la seva especialitat, però, va ser la del realisme pastoral, la pastoral de conjunt, amb un esperit lliure i fidel al Concili; creatiu i arrelat en el poble.

5. Equilibrat. Els equilibris dialèctics afinats i equilibrats quan, especialista com era en els temes dels Consells presbiteral i pastoral, defensava la possibilitat que se'ls atorgués facultat decisòria a més de la funció consultiva en una dialèctica implacable amb la interpretació de la normativa. Vegeu-ne una mostra a la seva aportació a la Miscel·lània en honor del Cardenal Jubany (1992. Pàgines 107-117). Vegeu l'actitud oberta i dialogant, possibilista i decididament renovadora des de les Vicaries de Clergat i de Pastoral socials durant els anys de Don Marcelo, que ostentaven ell i mossèn Joan Carrera.

6. Influència episcopal. La impressió d'una colla de bisbes espanyols que se sentien deixebles i estaven estranyadíssims de que el seu gran mentor de la pastoral de conjunt, de l'apostolat seglar, i dels moviments de joventut, mossèn Joan Batlles no el fessin bisbe. Parlo de Don Mauro Rubio, Rafael

Torrija, Javier Azagra, Javier Osés, Miquel Moncades... Tothom pot intuir-ne els motius.

Crec que tots ens hem de felicitar d'aquesta llarga i fecunda vida. Ja no li podem desitjar més que la plenitud de la Vida. I tenir aquells grams de lucidesa de seny i de tremp pastoral que el van guiar i va impartir a mans plenes.

Agraïm a Déu un sacerdot de fe autèntica, crític infatigable amb l'Església oficial, lliurat especialment al món del joves de l'Acció Catòlica i patriota inqüestionable.

Al cel estigui!!

Històries del Pi El campanar (1)

Comencem en aquest número 751 del nostre full parroquial AHIR, AVUI, DEMÀ un seguit d'articles que, sota el títol **Històries del Pi**, ens oferiran en petites pinzellades, alguns detalls sobre la nostra història i sobre el nostre patrimoni. Esperem que els trobeu interessants!

Senyoreja el barri del Pi des de fa prop de 500 anys, despunta per damunt dels terrats de Ciutat Vella baixant pel carrer del Pi, per Petritxol o des del Pla de l'Ós i el so de les seves campanes rivalitza amb la Catedral mateixa. M'estic referint, naturalment, al campanar de Santa Maria del Pi, la torre més alta de la ciutat fins al segle XIX. Tots el reconeixem com un element característic de la nostra parròquia. Molts segurament també haureu pujat al seu terrat a contemplar la millor vista de Barcelona, però la història del campanar del Pi és ben plena d'històries i anècdotes tan interessants com desconegudes. Permeteu-me, doncs, que us en descobreixi algunes.

En primer lloc fem un breu repàs de les seves característiques tècniques: Fa 54 metres d'alt (les mateixes dimensions que la nau de l'església) i té un diàmetre exterior d'uns 12 metres. És de planta octogonal i interiorment es divideix en 5 plantes, comptant el cloquer i el terrat, cobertes amb una cúpula octogonal i amb un òcul obert al centre per on antigament s'hi pujaven i baixaven les coses més pesants mitjançant un elevador, com les campanes, les fustes, etc. El gruix total dels murs supera els 3,5 metres als pisos inferiors, però va decreixent a mesura que puja en alçada. Això provoca que el campanar tingui una forma lleugerament tronco-piramidal, però és gairebé imperceptible, ja que els constructors van tenir la perícia de corregir òpticament les desviacions de les línies de fuga, de manera que quan el mires dona la sensació que el conjunt és perfectament recte. En això hi tenen un paper fonamental els contraforts de cadascun dels vuit cantons.

Un dels elements més característics del campanar i que el fa únic en tota la ciutat és la seva independència respecte a la nau de l'església. És per tant un campanar exempt, seguint un model habitual en el gòtic català compartit també pel Micalet de València, el campanar de la Seu Vella de Lleida o el de Barbastro, entre d'altres. Tota la construcció és de pedra de Montjuïc i de molt bona factura, d'un gran racionalisme constructiu, ordenat i sense concessions estètiques.

La decoració és molt austera i es concentra en l'exterior del cloquer exclusivament, destacant la corona d'arcuacions flamígeres de la part superior de la torre, en una sèrie decorativa típica del segle XV.

Els finestrals d'arc apuntat són oberts a tots els vents i en ells se situen les campanes.

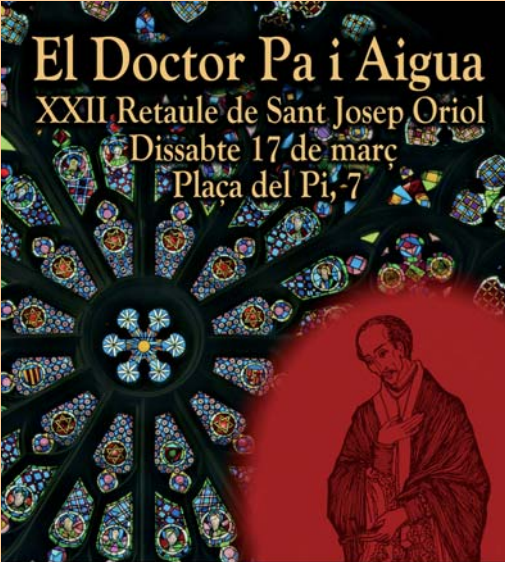
Albert Cortés

Festes de Sant Josep Oriol

Quan d'aquí a dues setmanes llegiu el següent número d'aquest full parroquial, estarem de ple celebrant la Festa Major del barri del Pi en honor de Sant Josep Oriol, que cada any ens assenyala l'entrada de la primavera.

Entre les novetats d'enguany, destaquen la ballada de sardanes a càrrec de la Cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona, l'empal·liada del campanar del Pi, els repics de campanes i la cercavila infantil.

Per la nostra comunitat parroquial, els plats forts de les festes són el Retaule de Sant Josep Oriol, que representarem per vint-i-dosena vegada el dissabte 17 de març i la missa solemne de la festivitat del sant, que celebrarem el divendres 23 de març a les vuit del vespre i que serà presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona, Mons. Sergi Gordo. Durant l'ofici, ballaran els

El Doctor Pa i Aigua
XXII Retaule de Sant Josep Oriol
Dissabte 17 de març
Plaça del Pi, -7

BASÍLICA DE SANTA MARIA DEL PI
11:00, anunci del Baladrer a la Plaça del Pi
20:00, processó del Llegat a la Plaça del Pi
21:00, retaule a la Basílica

ASSOCIACIÓ DEL RETAULE DE SANT JOSEP ORIOL

festes
DE SANT JOSEP ORIOL 2018
DEL 17 AL 25 DE MARÇ
BARRI DEL PI - BARCELONA
#SJO18

Amb el suport de:
Ajuntament de Barcelona

quatre Gegants Originals del Pi i en finalitzar, la Capella de Música del Pi entonarà l'"Stabat Mater" de Felip Oliveres (s.XVII) i seguidament es cantaran els Goigs de Sant Josep Oriol. Podeu consultar el programa complet de les festes aquí: <http://dom.cat/1gx0> i els horaris del Retaule, són els següents:

Dissabte 17 de març

11:00, anunci del Baladrer a la plaça del Pi
20:00, processó del Llegat a la plaça del Pi
21:00, retaule, a la Basílica.

Pel que fa a les tasques de finalització del decorat, si hi podeu donar un cop de mà, l'equip de coordinadors del Retaule ha llançat un avís demanant que la setmana del 5 al 9 de març, de dilluns a divendres i de 8 a 10 del vespre, passem pel teatre. Asseguren una recompensa, un ambient immillorable, i una companyia de "lujo".

Horari de misses

DIES FEINERS
19:00 a la Capella de la Sang

DISSABTES
18:30 a la Capella de la Sang
20:00 a la Capella de la Sang

DIUMENGES
12:00 a la Capella de la Sang
13:00 (en castellà) a la Capella de la Sang

On som?

BASÍLICA
Plaça del Pi, 7

SAGRISTIA I DESPATX
Plaça del Pi, 7

LOCALS PARROQUIALS
Cardenal Casañas, 16

08002, Barcelona
Tel. 93 318 47 43
info@basilicadelpi.com
www.basilicadelpi.com

Despatx parroquial

El despatx parroquial és l'indret d'acollida de la parròquia on us atendrem a qualsevol hora.

Per les gestions administratives relacionades amb els sacraments, l'horari establert és el següent:
Dilluns i dimecres
de 18:00 a 20:00.

dparroquial@basilicadelpi.com